

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej . . . . . K 24—	celo leto naprej . . . . . K 22—	
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vank dan zvečer izvzemati modelje in priznanja.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i t d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—	celo leto naprej . . . . . K 33—
	pol leta	pol leta . . . . .
	četrt leta	četrt leta . . . . .
	na mesec	na mesec . . . . .

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Peta italijanska bitka.

ARTILJERIJSKI BOJI NA ITALIJANSKI FRONTI.

Dunaj, 16. marca. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Italijanski bojišče.

Napadalno delovanje Italijanov ob soški fronti je bilo včeraj slabotnejše. Artiljerijski ogenj je preprečil 2 poskusa močnih sil prodrati proti poziciji pri Podgori. Na severnem pobočju hriba Sv. Mihaela smo sovražni napad krvavo zavrnili. Topovski boji so pogosto trajali tudi po noči. Tudi ob koroški fronti je trajal artiljerijski ogenj v odseku Fella.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

13. marca. V planinski zoni so izvršili naši smučarji drzne obhode. Hudi napadi z ognjem so se izvršili ob izlivu obeh potokov Leno, Lagarina dolina, na Tofani, gorenja dolina Boite, in v dolinah Popena in Rimbianco, Rienza dolina. Na soški fronti sta ovirala neprestani dež in megla velik del dneva delovanje artiljerije, popoldne pa se je zopet pričela ljuta kanonada, posebno v odseku pri Playeh. Po običajni pripravi so navzlic težokam pobočja, po katerem se po neurju ni moglo hoditi, prodirali infanterijski oddelki v več odsekih proti sovražnim pozicijam, podpirali so jih strojne puške in drzni oddelki, ki so metali bombe in so razširili svoje razdevalno delo v sovražnih obrambnih napravah v smeri proti cerkvi Sv. Martina. Opazilo se je velike eksplozije, katere so povzročile naše bombe. Tudi sovražnik je razvijal včeraj na vsej fronti živahnije delovanje.

PETA BITKA OB SOČI.

Peta bitka ob Soči se še ni razvila do največje ljutosti. Italijanski navalji so bili včeraj celo slabotnejši. Vsi italijanski maskoki so bili odbiti. — Sovražna artiljerija obstreljuje naše pozicije z enako intenzivnostjo kakor v prejšnjih bitkah, kar služi v dokaz, da se je italijanskemu vojnemu vodstvu posrečilo, pripraviti ne le zadostne množine municije, marveč tudi zboljšati artiljerijsko opremo. Pri presojevanju položaja moramo vpoštovati, da so naše pozicije sedaj še bolj sposobne za odpor kakor tekem četrte soške bitke, kajti takrat je bilo za popravo in boljše zgradbo le malo časa na razpolago. Ta okolnost nas navdaja z upanjem in gotovostjo, da tudi sedanjih sovražnikovih naporih ostanejo brezuspešni.

Prestolonaslednik na koroški fronti.

Kakor poroča »Kärntner Tagblatt«, je prispel prestolonaslednik v sredo, 15. t. m., v Beljak ter se bo več dni mudil na koroški fronti.

Zakaj Cadorna ne more zmagati?

Luigi Barzini piše: Ako bi se bilo vedno in povsodi poslušalo ukaze Cadornove in se ravnilo po njih točno in zmiselnost, potem bi bil Cadorna dosegel že vse drugačne uspehe kakor jih je v resnici. Potem piše Barzini zopet: V prejšnjih časih bi bil Cadorna že triumfal, ali v sedanjih moderni vojni, ko so napete vse narodne sile, v vojni industrije, ne more zajamčiti uspeha sam niti najboljši vojskovodja. On preračuna, zahteva in vporablja sile in sredstva, ali on ni isti, ki ustvarja te sile in ta sredstva. — Nikaka tajnost ni

več, da italijanska uprava ni kos zahtevam vojne.

Italijanski armadi primanjkuje dobrih podvodij.

Neki podčastnik se je odlikoval v bojih tako, da je bil že tretjič predlagan za odlikovanje. Cadorna je vprašal, zakaj niso predlagali tega junaka za povišanje podporočnikom. Odgovorilo se mu je, da mož ne zna ne pisati, ne brati. Cadorna je vzkliknil na to: Čemu naj bi znal pisati? Saj zadostuje, da zna osvojiti strelski jarek. Cadorna ima pač skušnje. Takih, ki bi to znali, je malo v njegovi armadi, te pa rabi nujno. Ta epizoda kaže v jasni luči, kako primanjkuje italijanski armadi dobrih podvodij. Luigi Barzini pa priznava v »Corriere«, da bi Cadorna iz narednika generala napravil, ako bi le dobil kakega sposobnega.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Ministrski svet je sklenil, da odpokliče iz vojne industrije vse za orožje sposobne moše in se pripusti v industrijsko delo samo za vojno službo nesposobne. »Italie« računa, da pridobi italijanska armada tako 80.000 mož.

Francosko - italijanski umetniški večer se je vršil v Milanu v gledališču Scala, dobiček je namenjen v vojne svrhe. Prejšnji francoski minister Hanotaux je prišel v Milan na prireditve in imel govor, v katerem je poudarjal, da se mora latinska civilizacija braniti proti germanski kulturi. Opazilo pa se je, da je bil govor precej pohleven, pošel je ves napuh, katerega so bili polni ob takih prilikah.

Kriza v italijanskem kabinetu.

»Baseler Anzeiger« poroča: V Italiji postaja položaj Salandrovega ministrstva od dne do dne težavnejši. Vlado podpira sedaj Giullittijeva stranka, ki je bila prej tako zaničevana. Stranka dobiva vedno več simpatij, tako da utegne priti čas, ko potegne nase krmilo. — Po informacijah iz Rima bi izstopili iz ministrstva Daneo, Zupelli in Cavasola. Za kandidata triplente na predsedniškem mestu novega ministrstva velja Bissolatti, ki je stalen gost v poslaništvih Anglije in Francije v Rimu. Ako bi prišel on na krmilo, bi takoj napovedal vojno Nemčiji. Govori se torej o rekonstrukciji kabineta, po drugi strani o povsem novem ministrstvu. Salandra pojde te dni h kralju v glavni stan, da bo zahteval nedvoumno izjavo od krone, ki ga potrdi v njegovi politiki za nedotakljivega zaupnika krone.

Bissolatti je imel te dni daljše pogovore s Salandro, Sonninom, Martinijem, Barzilajem, Zupelijem in Corsijem. »Corriere della sera« piše, da so pogledi vse Italije obrnjeni na Bissolattija; od njegovega postopanja se pričakuje odločitve glede kabineta.

Italijanski parlament.

Nadaljevanje gospodarsko-politične debate.

Curli, 15. marca. (Kor. urad.)

Zbornica je nadaljevala gospodarsko-politično debato.

Ruini, radikalec, je govoril o zmotah in zamudah vlade in o potrebi izdatne podpore s strani bogatejših zaveznikov in o ustavljenju uvoza luksuznih predmetov. Izvajal je, da je izgubila vlada pri preskrbi žita, ki ga še vedno ni zadosti, in katero preskrbo ponovno ogrožajo

podmorski čolni, nad 200 milijonov lir brez potrebe v inozemstvu. Imenoma radikalne stranke poudarja, da je ljudstvo nevoljno in da nevoljo povzroča tudi občutek, da bi se moralo vojno uspešneje voditi. Tudi radikalc ne žele nikakih nadaljnjih pustolovščin, ki bi utegnile biti nevarne, marveč želijo povsem realistično postopanje, ki računa konkretno s tehničnimi in vojaškimi možnostmi. Oni žele od vlade več gorskega zanimanja in smatrajo za dobro to, da naj bi bile zastopane v vladi vse narodne struje. Gotovo, da se zbornica sama boji, da bi kriza škodovala vojni, ali vlada bi vendar storila bolje, ako bi pritegnila k sebi še nove parlamentarne energije. Potem bi bila narodna edinstvo popolna in lepo nasprotje napram pomladanskim dejanjem na bojišču.

Mirovni glas v italijanskem parlamentu.

Socijalist Graziadei je rekel v svojem govoru v parlamentu, da Italija se vendar ne more večno prepirati z osrednjima državama, v kateri je izvažala pred vojno 24 odstotkov svojih kmetijskih pridelkov, uvažala pa je iz njih 26 odstotkov. Tako naravne razmere se ne dajo prekiniti za trajno. Ako Salandra ne napove vojne Nemčiji, ni to nikaka illojaliteta napram četverozvezi, ampak samo nemogoče je, da se bo Italija poleg front proti Avstro-Ogrski in poleg bojev v Valoni, Tripolisu in v Cyrenaiki bojevala tudi še v Franciji. Italijanski interesi zahtevajo mnogo bolj, da si poiščemo kolikor mogoče kmalu pošten mir.

jalnih gledališč, ki jih pošiljajo večkrat zapored na oder, da vzbude predstavljanje velikega števila. Vsekakor pomeni to pojevanje konec tretjega dejanja velike bitke in dokazuje tudi, da stane sovražnika silen napor, da na eni strani zamaši silne vrzeli, ki jih je napravila naša artiljerija v njegovih vrstah, na drugi strani pa tudi napor, da se preskrbi zopet z municijo po porabi teh dni, ki je morala njegove zaloge izredno zmanjšati. Dočim pa mu ne bo težko izpopolniti svoje zaloge municije, bo nemogoče postaviti zopet na noge decimirano moštvo. Tako stoji Nemci na koncu svojih strašnih naporov proti Verdunu pred onemoglostjo. (Počakajte!)

Pri fortu Vaux.

Vojni poročevalec pariškega »Journala« poroča: Nemška težka artiljerija neprestano živalno deluje, dasiravno so se izpremenili boji pri Verdunu v pozicijske boje. Fort Vaux stoji zopet pod tako silnim ognjem, da se zdi, da se s tem naznanjajo nove infanterijske akcije.

Humbert o zapadni fronti.

Senator Humbert priznava v »Journalu« velikanske izgube Francoske, največje, kar jih je imel kdo izmed zaveznikov, ter pravi: Anglija in Italija se bosta morali odločiti spoznavati v zapadni fronti točišče svetovne vojne in poslati tja čete. Francoski vojaki so predragoceni. Ententa mora hiteti, da francoski vojak ne bo izgubil s površja.

ODSTOP FRANCOSKEGA VOJNEGA MINISTRA.

»Agence Havas« javlja 17. marca: Vojni minister Gallieni je iz zdravstvenih ozirrov odstopil. Za njegovega naslednika je imenovan divizijski general Roques.

Verdun in kabinet.

Francoski minister Maloy je izjavil, da računa z vso gotovostjo z odstopom francoskega kabineta, če pade Verdun.

Izreden vojni svet v Parizu.

Iz Ženeve poročajo: Predsednik Poincaré je sklical izreden vojni svet v Parizu. Razen ministrov in armadnih poveljnikov so bili povabljeni vsi generali in admirali z vojnimi izkušnjami, šef generalnega štaba, šef glavnega štaba admiralitete in več visokih civilnih uradnikov. Zastopniki zbornice niso bili povabljeni.

Pariška konferenca.

Lugano, 15. marca. (Kor. urad.) Na nameravano pariško konferenco, ki se bo vršila najbrže proti koncu marca, bo poslala Italija samo uradnike trgovskega in finančnega ministrstva.

Kaj delajo Angleži?

Reuterjev poročevalec v angleškem glavnem stanu odgovarja na vprašanje »Kaj delajo Angleži?« takole:

Angleška armada na Francoskem igra vlogo, ki ji je bila predpisana od vrhovnega poveljnika zaveznikov. Ona drži svojo fronto, vzdržuje sovražnika, pripravlja svoje rezerve in se ojačuje. Sedaj se nahaja v nekaki prisiljeni nedelavnosti, kakor to zahteva prehod iz zimske vojne. Enako se godi vojskam drugih ententnih držav in to je tudi vzrok, zakaj hočejo Nemci ravno sedaj predrati. Glavni cilj zaveznikov obstoja v tem, da se pripravljajo, da bodo mogli v danem trenutku z vso silo udariti. Nemški napad bo morda ta trenutek premaknil na prejšnji čas, kakor bi se bil udarec sicer izvršil.

Lloyd George gre v Italijo.

Rim, 14. marca. (Kor. urad.) »Italie« poroča iz Londona, da bo po-

Neizpremenjen položaj na zapadu.

BREZUSPEŠNI NAPADI FRANCOZOV.

Berolin, 16. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Na Flandrskem, zlasti v bližini obale so postali artiljerijski boji čutno silnejši. Stopnjevali so se tudi v okolici Royda in Ville aux Bois severovzhodno od Reimsa. V Champagnu so izvršili Francozi po močni toda brezuspešni artiljerijski pripravi popolnoma brezuspešne napade na naše pozicije južno od Saint Soupleta in zapadno od ceste Somme Py-Souain, ki so nas stali malo, nje pa mnogo mež. Razen tega smo vjeli 2 častnika in 150 neranjenih mož ter vplenili 2 strojni puški.

Na levo od Mase so se v kali udušili nadaljnji sovražni poskusi iztrgati nam vishno Mort Homme in gozdno pozicijo severovzhodno od tam.

Med Mase in Mozelo se položaj ni izpremenil. Južno od Nieder Aspacha so vdrie naše patrulje po učinkovitem obstreljevanju sovražnih jarkov v te jarke, razdejalne obrambne naprave ter se vrnilo z nekaj vjetimi in plenom.

V značnem boju je bilo neko francosko letalo jugovzhodno od Baineja (Champagne) zbito. Letalci so zgoreli. Sovražni letalci so obnovili danes po noči napad na nemške lazarete v Labrisu (vzhodno od Conflansa). Prvi napad so bili izvršili v noči na 12. marec. Vojaške škode niso napravili. Od prebivalstva je bila ena žena težko, ena žena in 2 otroka lahko ranjena.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

14. marca popoldne. Zapadno od Mase je bil artiljerijski boj po noči precej živahen. Na desnem bregu je zaporni ogenj zadržal neki močan sovražni izvidni oddelek v gozdu Haudremont. V okolici Damoulpa in Vauxa trajno silno obstreljevanje. V Woevru živahno delovanje obeh artiljerij, zlasti v odseku Eix. Sicer nobenih pomembnih dogodkov. V Pretrskem gozdu smo sprejeli neki nemški oddelek, ki je nameraval iznenaden napad na naše jarke pri Croix des Carmes, z ognjem pušk ter smo ga razpršili. Pustil je nekaj mrtvih na bojišču. Na naši fronti je potekla noč mirno.

14. marca zvečer. Zapadno od Mase se je podvojilo silno obstreljevanje z velikokalibrskimi granata-

mi na naše pozicije pri Bethincourt-Cumièresu. Nemci so izvršili v tem odseku zelo silen napad, ki smo ga pa z resnimi izgubami na celi fronti zavrnili. Samo na dveh točkah naših jarkov med Bethincourtom in Morthommom se je mogel sovražnik vstati. Vzhodno od Mosle in v Woevru je bilo delovanje artiljerije čez dan zelo živahno. Nobenih infanterijskih podvzetij. Severno od Hermevilla so obstreljevale naše baterije važna sovražna taborišča v gozdu Heudicourt ter povzročile velik požar na kolodvoru in v drugih taboriščih pri Lamarchu v Woevru. Šest letal prve obstreljevalne skupine in 5 drugih letal je vrlo 42 bomb na kolodvor Briculles. V okolici Verduna so se vršili danes zelo številni zračni boji. Tri nemška letala so bila od naših nad nemškimi črtami gladko sestreljena. Eno naše letalo je bilo vzhodno od Lureja od 4 nemških letalcev napadeno. Sprejelo je boj ter se mu je posrečilo strmoglaviti enega nasprotnika, ki je padel v okolici Cernaya na tla. Naša letala so se vrnila nepoškodovana v naše črte.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

13. marca. Uspešno obstreljevanje železnice Lille - Armentières: pri Hoogu živahno delovanje artiljerije. V okolici Loosa živahno letalsko delovanje, pri čemer smo strmoglavili 3 nemška letala.

14. marca. Sovražnik je začel južno od kanala La Bassée in pri Neufchallu po eno mino. Ena mina je napravila nekaj škode na dela neke majhne utrdbe. Uspešno smo obstreljevali sovražne strelske jarke severno od Ypresa. Ogenj naših metalcev ročnih granat in moštva pri strojnih puškah je prepodil včeraj po noči neki sovražni delavski oddelek. Zapadno od Lensa precejšnje delovanje sovražne artiljerije.

Tedensko poročilo francoskega vojnega ministrstva.

Od francoskega vojnega ministrstva v ponedeljek v poduk nevtralnemu inozemstvu izdana nota se glasi: Zadnji teden, ki je imel tako viharen značaj, se je sedaj mirno končal. Že v soboto konstatirano pojevanje operacij je trajalo vso nedeljo in se ta dan ni izvršila ne tu, ne tam nikakršna infanterijska akcija, marveč je na obeh straneh delovala samo artiljerija. Vsled tega rekapitulira cesarjev generalni štab, pričakujoč boljše čase, število v pokrajini ob Masi napravljenih vjetnikov, kakor to stori vedno, če nima sporočiti nemškemu prebivalstvu nobenih bolj solidnih uspehov. Ta mali igrokaz spominja na figurante provinci-

toval minister Lloyd George v Italijo.

Oženjeni rekruti na Angleškem.

Rotterdam, 15. marca. Iz Londona javlja »Courant«: Vpoklic oženjenih rekrutov, starih 27 do 35 let, je odgojen za nedolocen čas. Čuje se, da je ministrstvo vojni urad v to prisilil. Razmere se premene dalje še s tem, da so revidirali zapisek vojaških služb oproščenih poklicev. Vsled te odredbe pride znatno število neoženjenih v vojaško službo.

Vojni cilj Francije.

O vojnem cilju Francije piše »Depeche de Toulouse«: Neizogibno je, da v slučaju razpada ali uničenja Turčije ne bo Sirija sama sebi prepuščena, nego da dobi oporo, zaščito in varstvo kake velesile, katera more biti v sedanjih razmerah samo Francija. Strija mora postati francoska in vsaka druga rešitev bi bila razočaranje in nevarnost. S Sirijo pa še ni končan francoski delež pri plenjenju Turčije. Sklicuje se na to, da baje ponuja Turčija mir, pravi »Depeche de Toulouse«: Če bi zmogla Nemčija, bi odbržala Turčijo za kolonijo; četverozeveza, če zmaga, ne bo drugače storila in si razdelila turško državo, ne da bi v Carigradu pustila le senco oblasti. S Turčijo se more danes skleniti le en mir: tak mir, ki izroči turško državo milosti njenih premagalcev in jo nepreklicno črta z zemljevida sveta.

Churchill.

Polkovnik Churchill je odpotoval iz Anglije zopet na fronto.

Padel francoski poslanec.

Predsednik Deschanel je naznanil francoski zbornici, da je poslanec za departement Seine et Oise, Andre Thome, pred Verdunom padel.

Vojna z Rusijo.

GIBANJE NA RUSKI FRONTI.

Dunaj, 16. marca. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Pri armadi Pflanzler - Baltin in pri armadni skupini Böhm - Ermolli na obeh straneh močnejše delovanje artiljerije. Severovzhodno od Kozlova ob Stripi so zavrnile naše varstvene čete ruske sunke.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 16. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poročajo:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Boji patrolj na raznih točkah fronte. Nobenih posebnih dogodkov. Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

13. marca. V okolici Rige naveden infanterijski ogenj in delovanje izvidnih čet. Artiljerija je pregnala neki nemški oklopni avtomobil, ki je skušal obstreljevati naše jarke s svojo strojno puško. Med nekimi artiljerijskim bojem v okolici Ikskila smo opazovali, kako so naši projektili eksplodirali v sovražnih baterijah in v gruclah Nemcev, ki so skušali približati se vasi Borkovice. V odseku pri Jakobštatu so obstreljevali Nemci kolodvor Novi Selburg. V okolici Tanenfelda in na fronti pri Dvinsku živahen artiljerijski boj, streljanje in metanje bomb. Jugovzhodno od Kolkov in v Galiciji ob srednji Stripi več srečnih spopadov s sovražnimi patroljami; neko sovražno postojanko 30 mož smo popolnoma vjeli.

14. marca. Na fronti pri Rigi živahen ogenj južno od jezera Babit. V nekem pododseku te fronte je razdeljal neki letalski oddelek umetne sovražne ovire, vdrl v jarke ter pomiril preseneteno posadko z bajonetami. Vrnil se je dobro ohranjen. Jugovzhodno od vasi Podkamjen (11 kilometrov severozapadno od Novega Aleksinjeva) in ob srednji Stripi so naše patrolje nadalje uspešno operirale proti sovražnim postojankam in zopet več mož vjelo.

Z Besarabske fronte.

Iz Črnovic poročajo: Ob Besarabski fronti se zadnje tedne ni zgodilo nič bitstvenega. Kopneči sneg provzroča ob Besarabski fronti in v chersonski guberniji poplave. Prut, Dnjester in Seret naraščajo, vsled tega prometne ovire. Civilni promet je v Besarabiji ustavljen. Bukareški »Universul« poroča: Ljudje, ki prihajajo iz pokrajin ob Prutu, poročajo soglasno, da so poslali Rusi zadnje dni mnogo čet raznih strok na rusko - Besarabsko mejo. Zdi se, da nameravajo Rusi s tem premikanjem čet doseči ofenzivo na kakem drugem delu fronte.

Rusija pripravljena?

»Pall Mall Gazette« poroča, da je Rusija končala svoje priprave in bo istočasno prešla na vseh frontah v ofenzivo; napada je pričakovati vsak hip.

»Times« poročajo iz Petrograda: Novi delavnosti sovražnika ob ruski fronti postajajo tu največjo pozornost. Neoficijalni ruski vojaški krogi trde, da so vse kretnje na krihli vojna zvijača, da bi se napravilo vtisk splošne ofenzive. Nasprotno so nekateri poznavalci razmer mnenja, da bo moral pričeti Hindenburg na severnem sektorju z ofenzivo, da izboljša svojo sedanjo negotovo črto in pomiri ljudstvo.

Bivši ruski vojni minister general Suhomlinov pred sodiščem.

Petrograd, 15. marca. Petrograjska brzajavna agentura. Od carja imenovani najvišji odbor za preiskovanje vzrokov, vsled katerih je zmanjkalo municije, je sklenil, da postavi bivšega vojnega ministra Suhomlinova zaradi nezakonitih dejanj pred sodni dvor državnega sveta. Car je ta sklep odobril.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. marca. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 16. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poročajo:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Novi vpoklici na Grškem.

Preko Švice poročajo: Grška vlada je poklicala tri nove letnike ter rezervni letnik 1899. pod orožje.

Turška vojna.

Vojni položaj Turčije.

»Az Est« poroča, da je ruska ofenziva pri Erzerumu ustavljena. Veliki knez Nikolaj je nameraval pred vsem z zavzetjem Erzeruma, ki ga je stalo velike žrtve, pomagati Angležem, katerim je v Mezopotamiji in Iraku grozila katastrofa. Tega ne bo dosegel, ker Turki svoje sile ob Tigrisu in Evfratu še vedno ojačujejo. Usoda čet, obkoljenih v Kut el Amari, je zapečaten. Če bo dospela tja turška artiljerija, more rešiti Angleže pred poginom le brezpogojna kapitulacija. Težišče turških operacij se bo kmalu preneslo na kavkaško fronto, kjer je nameravana protiofenziva.

Rusko poročilo iz Kavkazije in Perzije.

14. marca. Kavkazija. Ob reki Kalopotamos in ob obali smo Turke iznova vrgli nazaj. — Perzija. Pri operacijah okrog Kermašaha so vplenile naše čete 8 topov.

100.000 Angležev v Mezopotamiji.

»Baseler Nachrichten« pišejo, da so spravili Angleži v Mezopotamijo okrog 100.000 mož.

Angleži v Kut el Amari.

Angleški vojni urad je dobil od generala Aylmerja poročilo, da je malo upanja, da bi dospel do Kut el Amare. Neki letalec poroča, da trpe angleške čete v Kut el Amari pomanjkanje, da imajo malo municije in živil in da so poklale že polovico konj. Tudi boleznii se širijo med četami.

Angleži v Solumu.

Iz Kaira poročajo preko Londona 14. t. m.: Naše čete pod generalom Peytonom so zasedle danes Solum. Senuško taborišče pri Aaeadu ni zasedeno. Beduinci, ki so se združili s pristaši Said Ahmeda, so demoralizirani in trpe lakoto. Sloviti šejk Matruh se je udal. Voditelji plemena Ulad Ali so prosili za milost. Beduinske rodbine prihajajo k nam, ker trpe lakoto in so jih ljudje Said Ahmeda oropali.

Pred vojno Zedinjenih držav z Mehiko.

Dne 13. t. m. je poročal zastopnik Wolffovega urada iz New Yorka: Washingtonske brzajave današnjih jutranjih listov izrekajo mnenje, da pomeni ekspedicija v Mehiko začetek intervencije. Sprejetje Carranzovega predloga ne bo imelo praktično nobenega učinka, ker bo dosti ameriških čet na meji, da bi

mehikanske čete meje ne mogle prekoračiti.

»Times« poročajo iz Washingtona: Naziranje, da se bodo zapletle Zedinjene države s kazensko ekspedicijo proti Villi v dalekosežno vojno z Mehiko, in da bodo postavljene Zedinjene države pred nalogo, da bodo morale deželo pomiriti, dobiva vedno večtal. Čete, ki jih hočejo Zedinjene države postaviti na mejo, baje ne bodo štele manj, kakor 8000 mož. Poleg teh bodo postavili na strategične točke rezervne čete.

»Morningpost« poroča: Za enkratje v Mehiki sklicanih pod orožje 28.000 mož.

V Washington prihajajo nasprotujoče si vesti z mehikanske meje. Ker je uvedena tam cenzura, se ne da določiti, ali so te vesti resnične ali ne. Med drugim se pripoveduje, da je bil mestni poveljnik v Ojinagi, Carranzov pristaš, umorjen, ko je poskusil preprečiti upor lastnih čet, ki so poskusile vdreti preko mej Zedinjenih držav. Poroča se tudi, da se pripravlja ameriški konzul v Torrenu z ameriškim prebivalstvom, da bi odpotoval in da je prevzel angleški podkonzul zastopstvo ameriških interesov.

Nemški državni zbor.

Berolin, 16. marca. (Kor. urad.) Državni zbor je pričel prvo čitanje proračuna v zvezi z davčnimi zakoni. Državni tajnik Helfferich je razložil najprvo etat in davčne predloge v njihovi skupnosti ter poudarjal, da so tudi to leto v etatu samo postavke zadnjega mirovnega leta, kjer se je štedilo do skrajnosti. V decembru dovoljeni vojni kredit bo držal še nekaj časa. Državni tajnik je pokazal na to, da etat se zaključuje s primanjkljajem 480 milijonov, za katerih kritje so predlagani novi vojni davki.

Mirovne ponudbe Nemčije Ameriki?

London, 15. marca. »Daily Telegraph« piše, da ima vzroke domnevati, da ni resnična vest ameriških listov, glasom katerih je Nemčija posredovanjem polkovnika Housea prezidentu Wilsonu predložila mirovne pogoje.

Razne politične vesti.

— Demisija velikega admirala Tirpitz, nemškega mornariškega ministra in posebnega zaupnika cesarja Viljema, je povzročila v berlinskem in dunajskem časopisju komentarje o političnem pomenu tega dogodka. Iz komentarjev se da sklepati to-le: V nemških merodajnih krogih obstojate dve skupini, ki si glede akcije podmorskih čolnov niste povsem edini. Državni kancler zastopa mnenje, da se naj ta akcija vrši sicer z vso doslednostjo, vendar pa strogo v mejah dosedanjih nemških izjav in da naj se torej omeji predvsem le na oborožene trgovske ladje, ki jih je uničevati brez predhodnega svarila. Državni kancler smatra, da je to stališče potrebno z ozirom na odnošaje napram nevtralnimi državam in zlasti z ozirom na možnost mirnega sporazuma z Ameriko. V nasprotju s tem stališčem državnega kanclerja zagovarja struja, ki so jo berlinski listi krstili za »strujo neomejenega torpeda« najostrejšo in najbrezobzirnejšo uporabo podmorskih čolnov proti vsem trgovskim in službi sovražnih interesov se nahajajočim ladjam. Odstop velikega admirala Tirpitz je dokaz, da so zmogala Bethman - Holwego načela. Z akcijo podmorskih čolnov se bo v ostalem pečal tudi nemški državni zbor, kjer ima struja neomejenega torpeda precej pristašev.

— Rusija in Švedska. Iz Stockholma poročajo, da pričakujejo tam napad ruskih letalcev. Vsled tega zbirajo v Stockholmu doneske za obrambna sredstva, ter so ti doneski dosegli že 700.000 K.

— Holandska industrija v nevarnosti. Na rotterdamski borzi zatrujejo z vso gotovostjo, da bo v par tednih nad 80.000 holandskih delavcev brez kruha, ker primanjkuje tovarnam surovin in ovira Anglija vsak dovoz.

— Braziljanci proti Nemčiji. Londonski listi poročajo, da so se vršile v Rio de Janeiro velike demonstracije za Portugalsko. Reuter vé povedati, da se v Braziliji razmišlja s tem, da bi se konfisciralo v braziljskih pristaniščih se nahajajoče nemške parnike. »Journal de Comercio« v Rio de Janeiro predlaga, da naj vlada nemške ladje »najame«, češ Nemčija je dolžna Braziliji 120 milijonov za kavo, ki jih ne bo drugače plačala, kakor če ji prepusti svoje ladje v porabo. Ako bi se Nemčija upirala, pa naj se izvedejo »najstrožji ukrepi«.

Andrej baron Winkler.

V starosti 91 let je včeraj umrl v Gradcu nekdanji kranjski deželni predsednik Andrej baron Winkler, mož, ki mu je bilo vsojeno, da je v znatni meri pomagal slovenskemu narodu pri njegovih prizadevanjih za pridobitev narodnih pravic.

Pokojniki je bil rojen pri Nemcih v občini Trnovo nad Gorico in se je posvetil politični službi. Kot okrajni glavar na Goriškem je posegel tudi v politično življenje in močno pomagal, da se je goriški deželni volilni red premenil tako, da je tudi slovensko prebivalstvo dobilo v deželnem zboru izdatnejše zastopstvo. Zaupanje, ki si ga je Winkler tedaj pridobil med slovenskim prebivalstvom na Goriškem je bilo tako veliko, da je bil izvoljen v državni zbor še za časa nemške takoimenovane ustavovne vlade, katero je kot poslanec tudi podpiral do njenega padca. Leta 1879. je bil Winkler drugič izvoljen na Goriškem za državnega poslanca proti pokojnemu Povšetu ter je tedaj vstopil v Hohenwartov klub, v katerem so bili združeni vsi slovenski državni poslanci.

Ministrstvo grofa Taaffeja je imelo na svoji strani Čehe, Poljake in nemške konservativce, s katerimi so bili združeni v enem klubu pod vodstvom grofa Hohenwarta tudi slovenski poslanci. Na to podporo pa je moglo ministrstvo računati samo če je zastopnikom teh narodnosti izpolnilo vsaj najpriprostejše želje. Taaffevo ministrstvo je živelo od podpore slovenskih poslancev, a storilo je za slovenske narode kar mogoče najmanj in še to jako nerado in po jako hudih naporih prizadetih strank.

Razmere na Kranjskem so bile takrat uprav gorostasne. Slovenski jezik ni imel nikakih pravic v uradih in le jako majhne pravice v ljudskih šolah, srednje šole so bile vse nemške in mala manjšina Nemcev je absolutno vladala v deželi. Večina v deželnem zboru, v deželnem odboru, v trgovski in obrtniški zbornici, v deželnem šolskem svetu, v ljubljanskem občinskem svetu in v drugih mestnih občinah je bila nemška.

želnem zboru, v dež. odboru, v ljubljanskem mestnem zastopu, trgovski zbornici in v drugih občinah. Winkler je pomagal, da je moral višje sodni predsednik Waser prekičati svoj ukaz, da velja na Kranjskem samo nemščina kot sodni jezik, Winkler je odprl slovenskemu jeziku vsaj deloma vrata v učiteljice in v srednje šole. Winkler je očistil urade takih osebnosti, kakor je bil na primer Vesteneck.

Morda bi bil še marsikaj storil,

Cisto gotovo je pa, da je Winkler največ pripomogel, da so se ustvarili predpogoji narodnemu in gospodarskemu razvoju na Kranjskem. Njegovi predniki so bili uradniki, ki so reševali akte, a ne o enem se ne more reči, da bi bil kaj koristnega storil za Kranjsko deželo. Winkler pa si je na vseh poljih pridobil nepozabnih zaslug.

Dne 11. oktobra 1892. je Andrej baron Winkler odstopil. Strmoglavile so ga nemške stranke, ki so imele tudi v časih najhujših bojev z vlado svoje najboljšje zaveznike v ministrstvih. Winkler se je preselil v Gorico, kjer živi njegov brat še sedaj kot gostilničar. Poleti je vedno prebival v svoji vili v Tolminu, pozimi pa v Gorici. Tudi na stara leta se je vedno živo zanimal za slovensko narodno, kulturno in gospodarsko delovanje in v marsikakem slučaju tudi pomagal s sveti in z dejanji.

Po izbruhu vojne z Italijo se je preselil baron Winkler iz ljubljene Gorice v štajerski Gradec, kjer je legel častitljivi starček v grob.

Slovinci na Kranjskem bodo pokojniku vedno ohranili hvaležen spomin.

Pokojni baron Winkler je bil imejitelj velikega železnega fovega reda ter viteza Železne krone II. razreda. Bil je častni meščan ljubljanski in častni član skoraj vseh kranjskih mest in trgov ter mnogih kmečkih občin.

Vesti iz primorskih dežel.

Umrl je v Selcih na otoku Braču v Dalmaciji profesor Niko Didofič, bivši upravitelj navtiške šole v Kotoru in Dubrovniku.

Potres. Iz Daile pri Novemgradu v Istri poročajo 12. t. m.: Danes zjutraj ob 4. uri 35 minut je bil tu precej močan potres, spremljalo ga je podzemeljsko bobnenje. Škode ni nobene.

Potres v Dalmaciji. Iz Dalmacije poročajo, da so čutili nedeljski potres tudi ob celi dalmatinski obali. V Splitu je bil prvi sunek že v soboto ob 11. uri 20 minut zvečer glavni sunek pa v nedeljo ob 4. uri 35 minut zjutraj. Trajal je šest sekund in se je ponovil. Potres je spremljalo votlo bobnenje. V hišah so skripala vrata, padale so slike raz stene, škode pa ni bilo nobene. Tudi v ostalih dalmatinskih mestih ni nobene škode.

Zopet 18 trupel potegnenih iz morja. V Dalmaciji so potegnili iz morja zopet 18 trupel. V luko na otoku Lastovo je priplulo eno truplo, drugo truplo brez glave in ene noge je morje zaneslo proti zapadu. Pri Veluluki so našli eno truplo, v Mašem Zaglavu drugo, potem ob otoku Španu, brez glave in brez roke, že močno razpadlo. V žepu modrikaste obleke so našli 11 zlatih komadov po 10 in 20 dolarjev, nekaj ameriških lir in 20 italijanskih frankov v papirju in zlato uro. V luko v Dubrovniku je vihar zanesel eno truplo, na roki je bil zlat poročni prstan in drug zlat poročni prstan z briljanti, italijanskih bankovcev 300 frankov. Mrtvec je moral biti, kakor se sodi iz nekega napisa, nadzornik vojnih mornarjev, star mora biti okoli 35 do 40 let.

V luki Soline na Mijetu so našli truplo brez glave, v luki ob Lumbardi na otoku Korčuli golo truplo brez glave, potem ob Lastovu zopet truplo brez glave. Pred luko v Dubrovniku so potegnili truplo brez glave in ene roke. V žepu je bila izkaznica: »Moje ime Risto Karić, Street N. o. P. O. B. 1737. City and State Los Angeles Ill.«. Poleg te izkaznice je potrdilo o vplačani članarini srbskega Sokola v Los Angelesu. Potem so našli trupla zopet ob Lastovu in Korčuli. Sodi se, da so ti vtopljeni onega velikega italijanskega parobroda, ki ga je potopil naš podmorski čoln nedaleč od Sv. Ivana Meduanskega. Ta parobrod je vozil Črnogorce iz Amerike.

Zasluge, ki si jih je baron Winkler pridobil za deželo Kranjsko so nevenljive in nepozabljive. Uredil je kolikor se je dalo jezikovno vprašanje. Uradovanje okrajnih glavarstev s slovenskimi občini je postalo slovensko, politični upravi podrejeni uradi so sprejemali slovenske vloge in jih reševali v slovenskem jeziku, konec je bil narejen korupciji, nasilnosti in sleparstvu pri volitvah in slovenska volina so zavladala v de-

Dnevne vesti.

— Četrto avstrijsko vojno posojilo. Kakor javlja »Fremdenblatt«, se bo odločilo vprašanje četrtega avstrijskega vojnega posojila v prvi polovici aprila. Modalitete novega posojila pa še niso določene. Z ozirom na sijajne uspehe zavezniških armad in z ozirom na ugodni gospodarski ter finančni splošni položaj, je pričakovati, da bo novo vojno posojilo imelo še lepše uspehe kakor prejšnja.

— Za slepe vojake. Za nameravani deželni zavod za slepe so poslali deželni odbor darove nadalje: Slovenski tarokisti v Kočevju 7 K 42 v, kongregacija slov. gospa po p. Jan. Kunstelj S. O. v Ljubljani 20 K, g. Adolf Robida, profesor v Ljubljani, po upravnistvu »Slovenca«, 5 K, c. kr. okrajno sodišče v Ilirski Bistrici iz neke sodne zadeve 10 K, Transsennen-Abteilung des k. k. Landsturmbezirkskommando Nr. 27 v Ljubljani 2 K 02 v, Obrtnokreditna zadruga v Ljubljani 20 K, učiteljski zbor c. kr. državne višje realke v Idriji 1% prispevka od plač za marec, 25 K 36 v, g. Mirko Česnik, deželni računski nadoficijal, povodom izplačevanja živine za vojaštvo v Ilirski Bistrici, zbirko 20 K, uprava »Slov. Naroda« iz listove zbirke, 32 K 77 v, č. Fr. Žvan, župnik v Boh. Bistrici, 250 K čistega dobička od prireditelj kat. slov. izobraževalnega društva v Bohinjski Bistrici. — Bog plačaj!

— Tasti in zet v vojnem vjetništvu. Hči generala Kusmaneka je poročena s stotnikom Pavlom plem. Soosom, ki je prišel v mesecu maju 1915 v rusko vjetništvo. Zdej je sporočil svoji tašči, da je prepeljan v Nižnji Novgorod, kjer se nahaja tudi njeva tasta, general Kusmanek, v vojnem vjetništvu.

— Neznani umrli vojak. Šesta in sedma številka tabel s fotografijami neznanih umrlih vojakov in v spremstvu armade se nahajajočih civilnih oseb se je obenem s popisih teh oseb razposlala na vsa c. kr. okrajna glavarstva na Kranjskem in na mestni magistrat v Ljubljani, kjer je vsem prizadetim na vpogled.

— Pogreša se že od meseca decembra 1914, Henrik Vidmar, rodom Ljubljčan. K. u. k. Lir. 27. III. Marschkom. Ako kdo kaj ve o njem, naj blagovoli sporočiti njegovi ženi Ivani Vidmar, Kolesijska ulica št. 22, Trnovo, Ljubljana.

— Pogreša se iz Šempolaja Angel Rebuta, c. in kr. pešpolk št. 26, 4. marškompanija, 3. feldkompanija, vojna pošta 48. Pisal je zadnjič domov 20. januarja 1915. Od takrat naprej ni nobenega glasu o njem. Vljudo se prosil, kdor bi kaj vedel o njem, naj takoj proti povrnitvi stroškov sporoči njegovi materi Angeli Rebuta, Šempolaj št. 8, Nabrežina, Primorje.

— Šaren večer v slogu Ronacherjevih prireditelj na Dunaju bo v nedeljo, 19. marca 1916, v veliki dvorani hotela »Union«. Priredi ga ljubljanska krajevna skupina Avstrijskega društva v prospeh patriotskih društvenih namenov in na korist sklada za nabavo posebnega potapljalnega »U-čolna«. Poleg izborne vojaške godbe sodelujejo v bogatem umetniški-zabavnem sporedu prvovrstne moči iz Trsta in iz Ljubljane. Vrstje se v njem resna in vesela predavanja v prozi in v verzih, predavanja arij iz oper in operet ter pesmi iz domače glasbene literature, presenetljive čarovnije in prevare moderne čarodějice, od renomirane umetnice izvajani klasiški-moderni ter antiški plesi (v Ljubljani nekaj docela novega!), groteskno komični prizori, bliskovito slikanje z barvami i. sl. Začetek točno ob pol 8. zvečer. Med izvajanjem posameznih sporednih komadov vstop ni dovoljen, prav tako za tisti čas ni dovoljeno servirati. Pristop ima vsakdo. Cene: Sedež ob mizah 1. do 5. vrste 4 K, sedež ob mizah 6. do 9. vrste 3 K, ostali sedeži v dvorani in na balkonu po 2 K. — Predprodaja vstopnic v tobakarni hotela »Union« do 19. t. m. opoldne. Konec prireditve o polnoči.

— Ljubljanska Kreditna banka. V seji upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani dne 16. marca t. l. je bil računski zaključek za poslovno leto 1915 predložen in odobren. Vštevi prenos dobička iz leta 1914, znaša doseženi čisti dobiček po odbitku vse upravnih stroškov, davkov itd. K 817.252.05. Ta dobiček je za K 376.814.59 višji od onega v lanskem letu in odgovarja 10 1/4% delniške glavnice. Na predlog ravnateljstva je sklenil upravni svet predlagati občnemu zboru, ki se vrši dne 8. aprila 1916, poleg statutarnih določaj, izplačilo 6% dividende = K 24— za delnico in dodeliti K 265.202.33 rezervnim zakla-

dom. Dividenda bode znašala, ako občni zbor ta predlog sprejme, 2 1/2% več kakor lani.

— Osebnost. Upravni svet Ljubljanske kreditne banke je imenovan dosedanjega dolgoletnega prokurista g. Hanuša Krofto, podravnateljema centrale.

— Ivan Dax †. Danes ponoči je umrl v deželni bolnici gospod Ivan Dax, vežbalec in orodjar Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva. Ivan Dax, rojen leta 1861. v Požunu na Ogrskem, je vstopil dne 1. novembra 1894 v službo Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva ter si je v teku let s svojo spretnostjo pridobil neprecenljivih zaslug za razvoj gasilstva v Ljubljani in na Kranjskem vobče. Dax je bil splošno znana osebnost v Ljubljani in marsikdo ga bo pogrešal, zlasti pa gasilski krogi. Bodi mu blag spomin!

— Navijanje cen pri prašičih za rejo. V zadnjem času se množe pritožbe, da so pri prašičih za rejo cene poskočile za 100% in češče še več. Dasiravno so cene redilnih sredstev precej poskočile, vendar ne sme cena navedenih prašičev pressegati gotove meje. Od deželne vlade izdane maksimalne cene za žive, klavne prašiče, ne veljajo tudi za prašiče za rejo in se te nikakor ne smejo primerjati z onimi. Previsoko zahtevanje za prašiče za rejo vsekako nasprotuje cesarski naredbi z dne 7. avgusta 1915, št. 228 drž. zak., in se bode navijanje cen strogo kaznovalo.

— Jajca za valenje. Vsled ministrske naredbe bode eksport in import jajc v tujemstvo in iz dežele v deželo tako urejeno, da bode za to obstojala posebna centrala. »Miles« imenovana, ki bode imela ves promet z jajci glede eksporta v svojem monopolu in se bode ta dovoljeval potom deželni oblasti. Obširneje glede tega poročamo sivočasno. Le jajca za valenje so tu izvzeta. Te bode smel vsak trgovec s perutnino poljubno razpošiljati v tujemstvo in druge dežele, samo dokazati bode moral, da so to jajca za valenje. Tozadevna dovoljenja bode izdajale politične deželne oblasti potom političnih oblasti prve inštanice, ali pa neposredno. Brez dovoljenja pa ne bode smel nihče pošiljati jajc v tujemstvo ali druge dežele. Jajec za konzum pa še celo ne. S tem bode gotovim spekulantom odvzeta možnost navijanja cen.

— Cenejši kruh. Od sobote, dne 18. t. m., pride v promet cenejši kruh, ki bo narejen iz 60% pšenične ter 40% koruzne moke in mu bode cena 52 v, nakar se kupujoče občinstvo opozarja. 18 vinarjev cenejši — to se bode posebno revnejšim slojem znatno poznalo!

— Sladkorne nakaznice se izdajajo za občine Vič, Zgornjo Šiško in Moste (Selo in Vodmat) pri ljubljanskih krušnih komisijah, na kar se občinstvo opozarja.

— Dobava ovsa za državne zrebce v zasebni oskrbi. Da se omogoči rednikom državnih zrebcev, kateri sploh niso nič ali pa premalo pridelali ovsa, dajati zrebcom 14 dni pred skalalno dobo in potem tekem 4 mesecev po 5 kg ovsa na dan, je c. kr. poljedelsko ministrstvo sporazumno z vojnimi in notranjimi ministrom sledede odredilo: Navedene rednike zrebcev ima okrajno glavarstvo opozoriti, da se pri njem oglašijo za nakazilo potrebne ovsa in sicer po 5 kg za vsakega zrebca na dan skozi 4 mesece, ker toliko časa traja skalalna doba. Temu zaprosilu je treba priložiti: 1. Potrdilo pristojnega županstva o tem, koliko zrebcev ima prosilec na reji, dalje koliko ima ovsa na razpolago ozir., da ga sploh nič nima. 2. Potrdilo pristojnega državnozrebčarskega postajališča, koliko in katere (imena in številke temeljne knjige) zrebce ima prosilec po pogodbi v oskrbi. Ta zadnja potrdila smejo državnozrebčarska postajališča vsled ministrskega naročila prosilec izdajati na posebno prošnjo, če pa se izvrši kaka sprememba v številu teh zrebcev, morajo to naznaniti politični oblasti. Prošnje za oves morajo okrajna glavarstva, če ni nikakih pomislekov, nemudoma odposlati podružnici vojnizitnega prometnega zavoda. Ta zavod potem prosilca obvesti, pri katerem komisijonarju da more oves dobiti. V to potrebne vrste preskrbi prosilec. Hkrati se mu naznanijo tudi plačilni pogoji za dobavljeni oves. Kadar politična oblast izve, da se je skrčilo število zrebcev, za katere se je oves dobavil, mora to nemudoma sporočiti vojnizitnemu prometnemu zavodu. Dravnozrebčarske postaje so političnim okrajnim oblastvom že naznanile, kateri posestniki imajo v oskrbi državne zrebce.

V Kamniku je včeraj 16. t. m. ponoči umrla gospa Erida Orožen.

rojena Doljan, soproga c. kr. notarja Pokojnica je bila preblaga žena, vzorna mati in vedno velika dobrotnica revežem, ki jo bodo težko pogrešali. Znana je bila vsled svojega ljubeznivega in rodoljubnega značaja širom slovenske domovine. Vsak, kdor jo je spoznal, jo je visoko spoštoval. Tudi ranjenim vojakom je njena dobrotljiva roka lajšala bolečine. Naj ji bo ohranjen, blag spomin! Spoštovani rodbini naše iskreno sožalje.

Ne skrivajte in ne zakrivajte zalog! Štajerska ces. namestnija razglašala, da bo zatajevanje in zadrževanje onih zalog žita, sočivja, moke, glede katerih obstoja naznanila dolžnost, v bodoče najstrožje kaznovalo. Vršilo se bo popisovanje zalog in stroga rekvizicija. Kdor bo take zaloge zatajeval ali skrival, bo kaznovan z globo do 20.000 K in povrh še zaprt do enega leta. Obrtniki bodo izgubili svojo obrtno pravico. Imena takih oseb se bodo objavljala, ker je njihovo početje uprav v e l e i z d a j s k o. Obrtniki, ki bi ne hoteli prodajati neobhodnih potrebščin vsakomur, bodo kaznovani do 200 K, izgubili bodo obrtno pravico in povrh še zaprti. Prebivalstvo naj ne kopiči zalog. Kdor to dela, oškoduje celokupnost, zlasti pa revnejše sloje; takega človeka je javno proglasiti za strahopetca in sovražnika domovine.

Spekulant z mesom in z živino. Pri deželnem sodišču v Gradcu se vrši zdaj obravnava proti 50 let staremu nekdanjemu tovarnarju v Mariboru, sedaj poglavitemu trgovcu z živino, Karlom Wrentschurjem. Ta spekulant je na debelo kupoval živino in s svojim poslovanjem silno podražil živino in meso. Še ljudje, ki so kupovali živino za armado in ponujali dobre cene, niso mogli dobiti živine, koder se je pojavil ta Wrentschur, ki se je vozil z avtomobilom in je imel šoferja s črnorumenim trakom, kar je spravljalo ljudi v zmoto, da kupuje za vojaštvo. Kako je znal Wrentschur cene kvišku gnati, se je izkazalo v slučaju narednika Jakoba Neumanna. Takrat, ko se je na Dunaj postavljeno živino plačevalo po 2 K 28 v žive vage, je moral narednik plačati na kmetovem domu živo vago po 2 K 60 v do 2 K 90 v, vse po Wrentschurjevi zaslugi. Tako je Wrentschur dobil toliko živine, da je še oddati ni mogel, a vzlic temu je še dalje kupoval in kral ter meso shranjeval v nadi, da se bodo cene živine in mesa še zvišale in da bo žele na debelo. Vojaška oblast je končno ovadila tega dražilca in tako je prišlo do obravnave, ki še ni končana.

Aretacije. Iz Beljaka poročajo, da so bili dne 11. t. m. aretovani župnik pri Sv. Mariji na Zili, Franc Meško, župnik v Perovu, Jurij Trunk, in perovski cerkovnik Grafenauer.

Vlom v kolodvorsko skladišče. Na postaji Sv. Štefan blizu Trbiža je neki železniški čuvaj s ponarejenim ključem odprl kolodvorsko skladišče in ukradel 15 kg klobas. Našli so pri njem še večji del teh klobas in veliko množino drugih živil.

Posledica potresa. Z Reke poročajo uradno: Vsled potresa se je morská površina znatno dvignila in je skoro že dosegla višino pomolov. Zanimiv je pogled na most tik ob izlivu Rečine v morje. Stebri so skoro popolnoma pod vodo, dočim je bila reka prej tukaj jako plitva. Že tri tedne divja neprestano široko in dežuje.

Iz Karlovca nam poročajo: Dne 12. t. m. okrog pol 5. ure zjutraj smo tudi v našem mestu občutili močan potres, ki je trajal 15 sekund. Škode ni napravil, le nekaj dimnikov je omajal. Vsega skupaj so bili trije sunki.

»Kino Ideal.« Danes, petek dne 17. t. m. velikanski posebni večer: 1. »Teddy, kralj vlomilcev«, učinkovita veseliga v treh dejanjih s Pavlom Heidemannom in gđc. Manny Ziener v glavnih vlogah. 2. »Tako se osveti solnce.« Zelo zanimiva ljudska igra v štirih dejanjih. Sestavil Richard Oswald, vprizoril William Warner. — Mladini ni primerno. — »Razrušena Gorica.« Zrtev onemogle italijanske besnosti. Ta zelo interesantna aktualnost predvaja se v »Kino Ideal« od jutri, soboto dne 18. do ponedeljka 20. t. m. Razen tega še: »Hudiček«. Fantastična učinkovita veseliga v treh dejanjih s priljubljenim Ernestom Matray, v glavnih vlogi. »Mračni grad.« Kriminalni roman v treh delih. Union detektivska učinkovitost, ki naj bi tvorila navidez nekak tretji del »Baskervilskega psa«, kar je razvidno iz tega, da ima zločinec — glavna oseba v drami — ime Stapleton. Ta film se lahko uvršča med najboljše detektivske drame Union in je scenično in igralsko sijajno izveden. Svojo odlično sposobnost pokaže Evgen Burg

kot detektiv Braun. Vloga neveste igra dražestna in priljubljena Hanny Weisse. (Prosto!) V »Kino Ideal«.

Razne stvari.

* Bolgarska princa pri našem cesarju. Cesar je sprejel v sredo bolgarska princa Borisa in Cirila v avdijenci. Princa sta se mu zahvalila za podeljene jima oficirske časti.

* Ključni zavojevanega Erzeruma. »FrankfurterZtg.« javlja: V Carskem selu je ruski car sprejel odposlanstvo kavkaške armade, ki mu je izročilo ključke zavojevane trdnjave Erzerum.

* Panamski prekop. Tajnik vojne urada Zedinjenih držav zatrjuje, da bo Panamski prekop 15. aprila zopet odprt za globoko segajoče ladje.

* Konfisciran češki grb. Kakor poroča »Našinec«, je bil v listu »Naš domov« konfisciran grb združenih čeških dežel, nad katerim se je nahajala češka kraljevska krona. Ta grb je bil v naslovu lista.

* Odredba proti modli. Zapovedujoči general v Norimberku, baron Köntz, je izdal ukaz, s katerim obsodja visoke čevlje in mnogoguba krila, ki jih zdaj nosi elegantni ženski svet. General imenuje to potratno blaga, in opozarja ženstvo, da zahteva resnost sedanje dobe, naj se preprosto oblačijo.

* Zrakoplovska zveza Dunaj-Budimpešta. »Fremdenblatt« poroča, da se vrše pogajanja za redno brzo zračno službo med Dunajem in Budimpešto. V to svrhu se bodo zgradila velika letala, podobna onim, ki jih rabijo sedaj v vojni. Ti letalski omnibusi bodo prenašali po 8 do 10 oseb v kakih 2 urah iz Dunaja v Budimpešto in obratno.

* Obupan vajenec. V tovarni Antona Langa v Hartbergu na Štajerskem je bil že dve in pol leta zaplen vajenec, ki se je 6. t. m. obesil. Prihiteji vojaki so ga sicer sneli, a bil je že mrtev. Deček je zapustil pismo, v katerem pravi, da je sklenil končati si življenje, ker ne more več pretrajati groznih sekatur v tovarni.

* Težki položaj Nemcev na Ruskem. Konservativni član dume, Levašev, je v 2. seji stavil sledeči predlog: Zaradi načrtov izvršenega premaganja nemške nasilnosti na Ruskem je potrebno, da se čim prej izvrše v celi Rusiji izdatne odredbe za iztrebljenje nemških kmečkih kolonij. Vse Nemce, ki so po letu 1871. pridobili rusko državljanstvo, je zopet proglasiti za nemške državljane.

* Ljubimca svoje matere je ustrelil. Wolfgang Schwarzfischer iz Berolina služi sedaj pri vojakih. Njegova mati Ana je med tem zapustila svojega moža in je živela v divjem zakonu s knjigovodjo Viljemom Schulzem. Prišedeši na dopust v Berolin, je šel Schwarzfischer v stanovanje Schulzevo in je ljubimca svoje matere ustrelil, potem pa se sam zgasil pristojni oblasti.

* Pismo jo je izdalo. Na Dunaju živeča 22letna šivilja je pisala svoji blizu Olomuca živeči materi pismo, v kateri ji je sporočila, da je rodila pa da je že vse pri kraju. Cenzura je pismo odprla in posledica je bila, da so dekle aretovali, ker je bil vsled nespretnega sloga v pismu opravičen sum, da je dekle ali pregnala telesni sad ali pa otroka umorila. Dekle je pojasnilo, da je prezgodno rodilo, da je bil otrok mrtev in da je pisala materi le, da bi jo pomirilo. Ker so sodni zdravniki priznali, da zna biti ta opravičba resnična, je bilo dekle obsojeno na osem dni zapora le ker je prikrilo porod in ni poklicalo ne babice, ne zdravnika.

* Znamenje časa. V nekem dunajskem listu čitamo: Pred kinom v ulici X. je stal razburjen vojak ter pripovedoval ljudem, da je prišel s fronte domov, toda žene ni našel v stanovanju, temveč je izvedel, da je šla s prijateljem v kino. Sedaj jo čaka in si bo tudi »prijatelj« pošteno ogledal. O vjakovi nameri je izvedel tudi posestnik kina. Boječ se škandala pred svojim podjetjem, je naznanil občinstvu med predstavo, da čaka zunaj neki razburjen vojak na svojo ženo, ki da je s prijateljem pri predstavi. Najboljše bi bilo, da se ta dama neopaženo odstrani. V dvorani je po teh besedah nastalo šepetanje in dvignilo se je — 14 žen, da se neopaženo odstrani. Vsaka je misljala: Moj mož! *

* Pri popisovanju moke. Domobransko divizijsko sodišče v Brnu je minoli teden obsojilo na tri leta težke ječe deželnosodnega svetnika in suspendiranega predstojnika okrajnega sodišča v Tišnovicah, Rudolfa Grudo, in sicer zaradi hudodelstva motenja javnega reda in miru po § 65 a kazenskega zakona. Rudolf Gruda se je koncem februarja lanskega leta mudil v neki gostilni v

Tišnovicah, ko so ravno popisovali moko, ter je pri tej priliki govoril hujskajoče in sovražno proti vladi. V dokaz državi sovražnega mišljenja obtoženca je vojaško pravdnishvo predložilo obširen material. Sodba pravi, da se je pri odmeri kazni moralo vpoštevat, da je obsojenec bil v malem kraju predstojnik sodišča.

* Srednjeveško praznovestvo. »Dziennik Narodowy« poroča: Med židovskim prebivalstvom je razširjeno praznovestje, da se more kako nalezljivo bolezen šele tedaj zatreti, če se v dotičnem kraju izvrši svatba na pokopališču. Ko se je v Petrikovu razširil legar zlasti v židovskem delu mesta, so se praznovestni prebivalci dogovorili, da napravijo na pokopališču svatbo. Našli so dve pohabljeni osebi, ki se prej še poznali nista, in ju plačali, da se poročita. Nabrali so zanjo več sto rubljev. Poroke in svatbe na pokopališču se je udeležilo več sto oseb. Okrog vsega pokopališča so napeli platno, da bi noben nepoklican človek ne videl, kaka slavnost se vrši. Iz tega platna so potem napravili rjuhe za novoporočenca. *

* Nemški politik in publicist Friderik Naumann, ki je napisal znano knjigo »Srednja Evropa«, predava sedaj v raznih mestih o organizaciji velike srednjeevropske jednote. Bil je tudi v Pragi in v Liberehu. Tamkajšnja »Reichenberger Zeitung« mu je napisala 12. t. m. v pozdrav uvodni članek, v katerem pravi: Zakaj je danes Friderik Naumann najpopularnější izmed mož, ki se bojujejo za fronto za našo bodočnost? Zato, ker je povedal stotisočim v pravem času pravo besedo. Stremljenje, ki mu je dal izraza v svoji ideji »Centralne Evrope«, je tako staro, kakor želja našega naroda po svobodi in neodvisnosti. Stari Jahni je imenoval to idejo sen svojega življenja. pesniki naših bojev za svobodo so jo opevali v svojih vročih pesmih, cela stoletja so se zanjo borili največji duhovi našega naroda. »V senemštvu« se je takrat reko teje ideji, katere vresničitev se nam je zdela nemogoča in ki nam je bila krasen sen, pa vendar le sen; »Centralna Evropa« ji pravi Naumann in jo nam postavlja na temelje dosegljive realnosti. *

* Poskušen umor in samomor. Viktorija Haberl na Dunaju, 39letna žena nekega paznika, je poskusila usmrtiti 16letnega natakarskega vajenca Josipa Reinolda in je potem sama sebe umorila. Nesrečna žena je imela pri njej stanujočega fanta jako rada, rajše, kakor svojega lastnega 13letnega sina, in tudi fant je imel Viktorija Haberl zelo rad, četudi ga je zaradi njegove malopridnosti ne samo oštevala nego ga tudi hudo pretapala. Fant je bil lahkomišeln in delomržen. Izgubil je dostikrat zaslužek in Viktorija Haberl se ga je vedno usmili in ga vzela k sebi, dasi je njen mož odločno ugovarjal in odločil varuštvo nad malopridnim fantom. Viktorija Haberl se je s svojim možem vobče vedno dobro razumela, a ker je mož zahteval, da mora fant iz hiše, se je celo z možem sprla. V ponedeljek se je zopet primeril tak prepir in ker mož ni ničesar opravil, je jezen zapustil dom. Ko se je vrnil, so bila stanovanjska vrata zaprta. S pomočjo svojega svaka je mož siloma odprl vrata in našel v sobi svojo ženo mrtvo. Imela je veliko rano na vratu in ustreljena je bila v desno sence. Revolver je držala še mrtva v rokah. Na stolu pa je ležal težko ranjeni fant; tudi ta je bil zadet od kroglice in je imel prerazan vrat. Fanta so prenesli v bolnico.

Darila.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od 1. oktobra do 12. marca 1916. darovali: po 100 K: Tržaška posojilnica in hranilnica v Trstu in Posojilnica v Mariboru; 60 K: okrajni odbor v Šmarji; 50 K: mestno županstvo v Kranju; 30 K: okrajni odbor na Laškem; 25 K: dr. Josip Starč, hišni posestnik itd., v Ljubljani; po 20 K: Hranilnica in posojilnica v Šmarji, dr. Ivan Sušteršič, deželni glavar, v Ljubljani, dr. Ivan Zolger, sekijski načelnik, in dr. Stanko Lapajne, odvetnik na Dunaju; 17 K: proforski zbor v Kranju; po 10 K: Mihael Gabrielčič, dvorni svetnik na Dunaju, Ivan Ilc, višji pol. svetnik, in dr. Karol Šavnik, višji fin. svetnik na Dunaju; po 5 K: profesor Vajda v Središču in dr. Franc Žizek v Gradcu; 2 K: dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Karniku. — Vsega skupaj 504 K, za katere se društveni odbor vsem plemenitim darovalcem najiskrenejše zahvaljuje. Nadaljne darove prejema prvi blagajnik: dr. Stanko Lapajne, odvetnik na Dunaju, Bräunerstrasse 10.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. marca: Ivan Richter, ključavničar, 46 let, Sv. Jerneja cesta 39. — Mustafa Mustafič, srbski vojni vjetnik, 48 let, v bolnici za silo, Pokopališka cesta 19.

Dne 13. marca: Ivan Pavlin, vpokojenec c. kr. finančne straže, 86 let, Tržaška cesta 22. — Marija Kastelic, trgovčeva hči, 1 leto, Streliška ulica 15.

Dne 14. marca: Ana Otrin, hči pekovskega pomočnika, 9 mesecev, Sv. Florijana ulica 9. — Marija Sešek, mestna uboga, 67 let, Japljeva ulica 2. — Ivan Feierfeil pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Dr. Anton Stare, generalštabni zdravnik v p., 66 let, Dumaška cesta št. 15.

Dne 15. marca: Frančiška Jančar, čevljarjeva hči, 1 leto, Streliška ulica 15. — Ivan Kos, delavčev sin, 14 mesecev, Vodnikova cesta 7.

V deželni bolnici.
Dne 10. marca: Jožefa Giovanni, hči tovarniškega delavca, 1 dan.

Dne 12. marca: Just Vuga, bivši vrtnar-zasebnik, 68 let.

Najboljšo uslugo storite svojim dragim na bojišču, če jih naročite na „Slovenski Narod“, ker le na ta način redno dobivajo poročila iz domovine.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Valentin Kopitar.**
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Zobna krema
KALODONT
70 vinarjev.

Kostanjev les

kupuje proti gotovini, **Vinke Vabič, Zalec pri Celju, 804**
Obvezne ponudbe s skrajno ceno za takoj in z navedbo postaje, kjer se blago naklada, naj se blagovoli takoj vposlati.

Rudolf Vidali, Piran, Istra, podjetnik v razpošiljanju

SOLI
sprejema naročila po zmernih cenah. 916

Sprejemem takoj še nekoliko izvežbano

učenko

za trgovino meš. blaga. Veletrgovec **Karel Siskovič,** Hrpelje, Kozina, Istra.

kuharico

Iščem pridno in izurjeno
starost 30—40 let. 902
M. SPREITZER, Ljubljana.

Jajca

Slovenski pravi! Za naselje gosja in račja za podleči, se dobe po primerni ceni pri **Franu Oblaku,** gostilna, Francelj, Tržaška c., Ljubljana. 908

Priporočamo najnovejšo zemljevide

naslednjih bejišč:

Freytagovo:	za ceno po pošti
Zapadno Rusko	1 20 1 30
Avstr.-ogrsk. Primorja	1 20 1 30
Romunsko	1 20 1 30
Avstrijsko- in Nemško-Ruskih obmejnih pokrajin	1 20 1 30
Srbske	1 50 1 60
Dardanelsko	— 80 — 90

Höizlovo:
Splošno rusko bojišče 1 20 1 30
Pošilja se le proti gotovini v naprej ali pa po povzetju.

Narodna knjigarna
V Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Kuverte s firmo priporočila **Narodna tiskarna.**

Velikanski spored v „Kino Central“ v deželni gledališču.
Od danes naprej:

Porušena Gorica — žrtev onemogle italijanske besnosti.

Avtentični posebni posnetki.
Zgodovinski dokument iz svetovne vojne!
500 metrov dolg film! — Več na lepakih.

Danes v petek in jutri v soboto poleg tega še: **PLESALKA.**

Slika iz življenja v treh dejanjih.
Izborna veseloigra! **Prednje in zadnje stopnjice.**

Veseloigra v 3 dejanjih.
Asta Nielsen v glavni vlogi.

Danes v petek in jutri v soboto predstave ob polu 5., 7. in 9. uri zvečer, v nedeljo po navadi. — V nedeljo nov spored!

Največja in najlepša izbira
velikonočnih razglednic
kakor tudi umetniške in vse druge vrste razglednice, raznovrstni pisarni papir ter sploh vse v trgovino s papirjem spadajoče stvari, priporočila najceneje na debelo in drobno.
L. PEVALEK,
Ljubljana, Židovska ul. 4.

Kupim žaganje

na vagono in prosim, da se mi naznani cena in količina.
Jožef Pick, Joanneumring št. 16.

BENCIN
neobdavčen kakor tudi obdavčen,
olje zoper prah, strojno in cilindrsko olje
se dobi pri
Julius Elbertu, Ljubljana, Kongresni trg št. 14.

Naznanilo.

Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani se prične pouk v ponedeljek, dne 20. marca

in sicer za sedaj v oddelkih:
1. **Ženska obrtna šola.** Ta obsega strokovne šole za šivanje perila, oblek in za umetno vezenje. Vsaka teh šol traja dve leti in ima poleg tega še en enoletni atelje.
Za vstop je treba dovršeno ljudsko šolo in dokazati, da bode učenka v tekočem solarnem letu dosegla starost najmanj 14 let.
Sprejemajo se tudi **hospitantke**, ki se žele popolniti le v nekaterih predmetih.
Odhodno izpričevalo Ženske obrtne šole daje pravico do nastopa in samostojnega izvrševanja dotičnega obrta.
2. **Javna risarska šola,** ki je namenjena obrtnikom, pomočnikom in vajencem. Pristop pa imajo tudi dečki, ki so dovršili ljudsko šolo in ki si hočejo pred vstopom v mojstrski pouk pridobiti še nekaj znanja v risanju in v splošno izobrazbo predmetih.
Pouk v Javni risarski šoli se vrši ob nedeljah dopoldne, ob delovnikih pa v večernih urah.
Vpisovanje v navedene oddelke bode v soboto, dne 18. marca dopoldne in popoldne in v nedeljo, dne 19. marca dopoldne.
Vsak na novo vstopajoči učenec (učenka) plača 2 kroni sprejemne pristojbine.
Pristop k ravnateljski pisarni in v šolske prostore je dovoljen odinole pri hišnih vratih št. 10 v Geruševi ulici.
Podrobneje pojasnila daje ravnateljstvo ustmeno ali tudi pisмено.
Ravnateljstvo c. kr. državne obrtne šole
v Ljubljani, dne 11. marca 1916.

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo naznanja tužno vest, da je njega dolgoletni in zvesti vežbalec in orodjar, gospod
Ivan Dax
danes ponoči ob 1. uri umrl v deželni bolnišnici.
Pogreb se vrši dne 18. marca 1916, ob 3. uri popoldne iz deželne bolnišnice na evangelsko pokopališče.
Bodi mu blag spomin! 935
V LJUBLJANI, dne 17. marca 1916.
ODBOR.

Soprogja prebratinska družina. — Um. pr.
Egida Orožen roj. Doljan
Emil Orožen, c. kr. notar, javlja v svojem in v imenu svojih otrok Milana, Ede, Drage, Minke, Bogumila in Marte bolestinim srcem pretresljivo vest, da je njegova iskrenoljubljena, preblaga in nepozabna soprogja, ozir. mati, stara mati, sestra, tašča, svakinja in teta, gospa
dne 16. marca 1916 ob 2¼. uri popolnoli, previdena s svetotajstvi za umirajočo, po kratkem, težkem trpljenju v 53. letu starosti izdihnila svojo blago dušo.
Pogreb nenadomestljive pokojnice se bode vršil v soboto, dne 18. t. m. popoldne ob polu 4. uri iz hiše žalosti, Graben št. 1. na pokopališče na Zalah.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v ponedeljek, dne 20. marca 1916 ob 7. uri zjutraj v tukajšnji franciškanski cerkvi.
KAMNIK, dne 16. marca 1916. 923

Marija Tičar, 625
Ljubljana,
Sv. Petra cesta 26.
Selenburgova ulica 1.
nasproti kazine.
Prva specialna trgovina
:: umetniških, vojnih, po- ::
:: krajskih in drugih ::
razglednic
Priznana največja izbira na drobno in debelo.
Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.

Od jutri 18. do ponedeljka 20. marca:
Razrušena Gorica
Žrtev onemogle italijanske besnosti. Zelo interesantna aktualnost.
Mračni grad.
Kriminalen roman v 3 dejanjih. Nekak tretji del „Baskervilskega psa“ z istimi umetniki v glavnih vlogah. — Presto! —
KINO IDEAL.